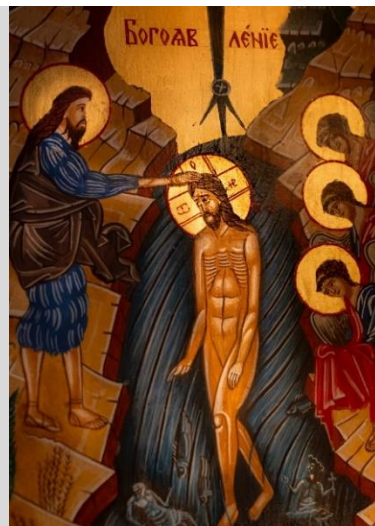


STAUROS



č. 1 január 2023

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

slovíčko o SLOVE

V médiách sa pomerne často objavuje slovné spojenie módna polícia. Ide o ľudí, ktorí si berú na mušku celebrity, známe osobnosti a výsledkom sú titulky, ako: „Odvážny krok známej Slovenky. Na dvoch plesoch v tých istých šatách.“ Alebo pri troche zhovievavosti je úvod otvorený: Módna katastrofa alebo nový štýl? Prípadne nám niekto dobre radí: Tieto farby nikdy nekombinujte. Riskujete faux pas!

Podobné odporúčania zo sveta módy sa mi vybavujú najmä v súvislosti s udalosťou, ktorú východní i západní kresťania slávia na začiatku kalendárneho roka. Tí prví ho označujú ako Epifánia, teda Bohozjavenie. Každý veľký sviatok liturgického roka je pre kresťanov významnou udalosťou, ktorú by sme pokojne mohli prirovnať k plesu. Podobne pri sviatku Bohozjavenia plesáme nad veľkou udalosťou. Pri Ježišovom krste v Jordáne sa Boh zjavuje človeku taký, aký je, ako Trojica osôb. A hoci tento sviatok rovnako ako ostatné slávime po x-tý krát, predsa tu Boh opäť prichádza takpovediac v tých „istých šatách“. Počujeme vyčítavé poznámky modernej „módnej polície“: „Znova to isté?! Nič nové pod slnkom! Strašná nuda!“ Hlbšiemu zhodnoteniu tejto udalosti však môže pomôcť presun do doby, keď sa odohrala. Čo sa to vlastne pred tými takmer 2000 rokmi pri Jordáne udialo? Ako to hodnotila dobová „módna polícia“, teda súčasníci Ježiša Krista?

Nachádzame sa v čase, keď židia žili v očakávaní, pričom najčastejšie sa skloňovali najmä tri. Veľmi dobre vieme, že očakávali Mesiáša. Čakali schopného vodcu, ktorý definitívne vyrieši ich politickú otázku a urobí z nich slobodný a sebastačný národ. Zbožní židia ďalej čakali niekoho, kto nejakým spôsobom vyrieši aj otázku utrpenia a spravodlivosti. Takmer všetci poznali biblickú postavu „služobníka Jahveho“, ktorý bude veľmi trpieť zástupne za mnohých. A do tretice a hádam najviac očakávali príchod samotného Boha. Židia sa vnímali ako vyvolený národ. Boh si ich vybral, aby boli jeho ľuďom. Spreádzal ich, požehnával, karhal a doslova sa uprostred nich zabýval. Zo Starého zákona poznáme udalosť, keď Šalamún postavil Bohu chrám, ale „*kňazi nemohli vstúpiť do Pánovho domu, lebo Pánov dom naplnila Pánova sláva.*“ (2 Krn 7,2) Storočia čerpali židia z tej skúsenosti svoju identitu: Boh býva uprostred nich, je to ich Boh a oni sú jeho národ. Lenže potom prišla katastrofa. V 6. storočí pred Kristom bol Izrael opäť raz porazený, zotročený a chrám zničený. Síce postavili nový chrám, ale ten mal jeden veľký nedostatok. Boh sa doň už nenastáhoval.

Pánova sláva už nezostúpila. A tak židia čakali a dúfali. Celé storočia čakali mesiáša, čakali služobníka Jahveho a čakali Boha. Ale čo nečakali? Že by sa tieto tri očakávania mohli stretnúť v jednej osobe, v osobe Ježiša z Nazareta. Túto kombináciu nikto nečakal ani v najdivokejších snoch. A práve toto sa odohralo.

Preto Ježiš prichádza k rieke Jordán, teda na miesto, kde kedysi židia ukončili prvý exodus z otroctva v Egypte a konečne po štyridsiatich rokoch peripetií na ceste púšťou vošli do zaslúbenej zeme. Práve tu, kde sa ich cesta kedysi skončila, teraz začína Ježiš, aby nadviazal a urobil oveľa väčší exodus: definitívny exodus z otroctva hriechu, utrpenia a smrti... Preto sa Ježiš necháva pokrstiť práve v tejto rieke ako niekdajšej vstupnej bráne do zaslúbenej zeme. Chce totiž ukázať a otvoriť novú vstupnú bránu do zaslúbenej zeme Božieho kráľovstva: krst. A zároveň ukazuje územie, na ktoré touto bránou vstupujeme. Čo je teda tou zaslúbenou zemou? Vieme to odčítať na udalostiach pri krste Ježiša Krista. Deje sa tu zvláštna vec. Nielenže sa otvára nebo, ale nebo a zem sa tu spájajú. Nebo prichádza na zem v celej paráde, teda v plnosti. Spájajúcim mostom je hlas Otca: „*Toto je môj milovaný Syn, v ktorom mám zaľúbenie.*“ (Mt 3,17) Po moste tohto hlasu súčasne zostupuje na Ježiša Svätý Duch v podobe holubice.

Ako to celé súvisí s človekom? Ide o novú, doteraz nepoznanú, najodvážnejšiu možnú kombináciu. Ide obrazne povedané o nebeskú kolekciu, ktorú Ježiš nielen predvádza na pomyselnom Jordánskom móle, ale ktorú ponúka aj človeku, mne. Pri každom svätom krste východní kresťania opakujú tú istú vetu, ktorú spievajú aj na liturgii sviatku Bohozjavenia: „*Ktorí ste v Krista pokrstení, Krista ste si obliekli*“ (Gal 3, 27). Ježiš Kristus, Boží Syn prichádza na zem, aby zahalil nahotu človeka. Ilustrácii názorne napomáha príklad malých detí. Vezmime si takého novorodenca, ktorý sa narodí milujúcim rodičom. Takéto, hoci aj obnažené dieťa, nie je nikdy v pravom zmysle slova nahé. Lebo je zahalené pohľadom lásky svojich rodičov. Je oblečené ich radosťou a šťastím z toho, že je tu, že sa narodilo. Možno aj preto sa malé deti nemusia hanbiť. Lebo sú „oblečené“ pohľadom lásky svojich rodičov. Dieťa si to ničím nezaslúžilo. Láska jeho rodičov je darom a hovorí mu: „Je dobré, že si tu. Je dobré, že si na svete, je dobré, že žiješ!“ Tento obraz môžeme preniesť do života kresťanskej viery. Boh sa stáva človekom, aby som si ja, človek, mohol obliecť Boha. A to znamená vlastne podstatnú vec. Obliecť si práve ten pohľad Otca, ktorý sa na mňa díva ako na milovaného syna či dcéru a s radosťou mi hovorí: „Je dobré že si! Mám v tebe zaľúbenie!“

Kto je teda kresťan? Nielen ten, kto je technicky pokrstený a vôbec si to možno nepamätá. To zďaleka nie je všetko. Kresťan je človek, ktorý si spolu s krstom oblieka pohľad Boha každý deň nanovo. Možno práve vtedy, keď sa mu nechce obliekať do školy či do práce. Preto na sviatok Bohozjavenia zaznieva hlas, ktorý umocňuje pohľad: „*Toto je môj milovaný syn!*“ Tento hlas patrí každému, kto si v krste obliekol Krista a dokonale zahaliť jeho nahotu. Zoči voči týmto udalostiam mám možnosť prehodnotiť svoju situáciu. Môžem pokračovať v „módnej prehliadke života“ a meniť šaty či masky podľa aktuálnej módy diktovanej svetom bez Boha. Môžem sa riadiť a obávať módnej polície relativizmu, povrchnosti či falošného progresivizmu. Táto samozvaná módna polícia sa všemožne snaží presvedčiť, že Boží outfit sa dnes už nenosí, že dávno patrí do stredoveku, či do múzea. A ak sme ho aj od svojich rodičov krátko po narodení kvôli rodinnej tradícii dostali, radšej ho nechajme v skrini a neriskujme spoločenské faux pas.

Alebo iná možnosť: nebeská prehliadka udalostí okolo krstu Ježiša v Jordáne ukazuje a ponúka, čo nám sadne ako uliate na každú príležitosť. Nikto nepopiera, že to je odvážny krok. Vyžaduje dávku odvahy nechať sa obliecť pohľadom a hlasom lásky Boha, ak sme neustále sledovaní módnou políciou sekularizmu. Kresťan však má skúsenosť, že práve toto je móda na jeho skutočnú mieru - mieru človeka túžiaceho po ozajstnej láske. V tomto zmysle je to pravý originál výrobcu; nie je to lacný *fake* falšovateľ. Ved' presvedčme sa sami. Vždy je naparúdzi nejaká „skúšobná kabínka“, kde si šaty Božích synov a dcér môžeme vyskúšať.

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 9. - 15. 1. 2023

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) * Ľubomír s rodinou
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) † Milan, panychída následne: veľká večiereň

NEDEĽA	TRIDSIATA DRUHÁ PO PÄŤDESIATNICI, 7. hlas
	8:00 Utiereň (cirkevnoslovanská)
	9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
	10:30 Sv. liturgia (slovenská)
	12:00 Sv. liturgia (slovenská)
	16:00 Sv. liturgia v <i>Lehniciach</i>
	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), následne: večiereň

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 16. - 22. 1. 2023

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) † Mária, panychída
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) * Ľubomír s rodinou
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) * Katarína následne: veľká večiereň

NEDEĽA	O ZACHEJOVI, 8. hlas
	8:00 Utiereň (cirkevnoslovanská)
	9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
	10:30 Sv. liturgia (slovenská)
	12:00 Sv. liturgia (slovenská)
	16:00 Sv. liturgia v <i>Bernolákove</i>
	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), následne: večiereň

OZNAMUJEME

- V období po sviatku *Bohozjavenia* je zvykom požehnávať a posväcovať príbytky. Záujem o posvätenie a pastoračnú návštevu kňaza môžete nahlásiť osobne alebo cez kontakty farského úradu.
- Pozývame záujemcov na ďalšie modlitebné stretnutie s rozjímaním nad Božím slovom, ktoré bude v piatok, 13. januára 2023 po sv. liturgii, cca 18.00 na eparchiálnom úrade. Stretnutie je vhodné pre všetkých, ktorí sa chcú hlbšie zamýšľať nad významom Božieho slova pre svoj život v spoločenstve veriacich.
- V nedeľu, 15. 1. 23 budeme sláviť sv. liturgiu v chráme sv. Alžbety Uhorskej v Lehniciach so začiatkom o 16. 00 hod.
- V sobotu 21. 1. 23 bude od 14.30 hod. na eparchiálnom úrade stretnutie detí pred prvou sv. spoveďou a eucharistiou.
- V nedeľu, 22. 1. 23 budeme sláviť sv. liturgiu v chráme sv. Štefana Uhorského v Bernolákove so začiatkom o 16. 00 hod.
- V ponuke kníh je zbierka zamyslení k nedeľným a sviatočným čítaniam liturgického roka s názvom: *Bližšie k Synovi*. Kniha obsahuje aj 24 umeleckých fotografií Timoteja Križku, je za príspevok 10 € a jej autorom je o. Rastislav Čížik.
- Pripomíname knihu ôsmich poviedok o živote na Zemplíne, ktorá vyšla pod názvom *KORENE: vira, nadija, ľubov* od autorky Emílie Sičákovej-Beblavej. Dve poviedky sú preložené - jedna do rusínskeho a jedna do ukrajinského jazyka. Knihu môžete získať za príspevok 15 €.

ĎAKUJEME

- Deti a mládež z našej farnosti sa v roku 2022 opäť predstavili v chráme krátkou vianočnou scénkou na sviatok Narodenia Pána. Jej záznam si môžete pozrieť na odkaze: <https://youtu.be/KG76kl7aX3k>. Deti sa týmto počínom pripojili ku koledovaniu *Dobrej noviny*, ktoré sa tento rok zameriava na pomoc pre Samburu v severnej Keni. Pri myrovaní na sviatok Narodenia Pána sme na tento účel prispeli sumou 1050 €. Všetkým zainteresovaným patrí vrúcne „Pán Boh odmeň!“
 - Rovnako ďakujeme všetkým deťom, ktoré počas Vianoc priniesli pod vianočný stromček do chrámu darček a prejavili tak súcit s deťmi žijúcimi v ťažších podmienkach.
 - Bohu známa rodina darovala na podporu farnosti 60 €, iná Bohu známa darovala 90 €, ďalšia Bohu známa osoba darovala 30 €. Vyslovujeme vďačné „Pán Boh odmeň!“
 - Ďakujeme za upratovanie chrámu rod. *Ďukovej a Porhinčákovej* (30. 12. 22) a rod. *Mockovej a Žačikovej* (7. 1. 23)
14. 1. 2023 upratujú: rod. Beblavá, Pätoprstá i Rimová
21. 1. 2023 v rozpise nasledujú: rod. Krajňáková a Telepčáková.
- Ďakujeme za Vašu službu.

KONTAKT

- V prípade otázok, sv. spovede alebo iných požiadaviek nás, prosím, kontaktujte:
osobne: o. Rastislav Čížik, farár, tel.: 0911/400 845
e-mail: bratislava@grkatba.sk
o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, tel.: 0903/946 717